

DOĞA-İNSAN İLİŞKİSİ VE JEOLOJİ OTURUMU SONUÇ BİLDİRGESİ

Felsefe ve bilim doğayı ve içinde yaşadığımız doğal çevreyi önce kavramada, ardından da doğal dengeleri gözetererek dönüştürmede asli unsurdur.

Doğa canlı ve cansız varlıkların tümüdür, bu açıdan bakıldığında insan doğanın bir parçasıdır. Doğada her olgu ve süreç birbiriyle etkileşimde ve bu anlamda da sarmal bir döngü içindedir.

Tarihsel nedensellik çarkı farklı işlese; atomcuların maddenin doğası, dünyaların çokluğu, uzay ve zamanın erimi konusundaki öngörülerini rağbet görüp temel alınsa; insanların gözleyip anlaması gereken doğa yasaları kavransa ve kavratılsa, günümüzdekinden farklı bir dünyada yaşıyor olacağımız açıktır.

Bilim, temel değerlerini yitirmeksizin varlığını sürdürme umudu besleyen, bir diğer deyişle “sürdürülebilir yaşam” arayışındaki insanlık için başlıca araçtır. Yalnızca başarılı bilim insanlarına değil, bilimi anlayan ve ona kucak açan bir insan toplumuna da gereksinim duymaktayız.

Bilim, fikirlerin özgür alışverişine dayalıdır; değerleri gizliliğe ters düşer. Bilim de demokrasi de çizgi dışı fikirleri ve güçlü tartışmaları destekler. İkisi de yeterli neden, tutarlı sav, kanıt konusunda yüksek standart ve dürüstlüğü temel ölçütler olarak almak zorundadır.

İnsanın doğaya ve yaşadığı doğal çevreye ilişkin bilgisi üssel/katlanarak artan ve entegratif/bütünleşen özelliktedir. Zaman kavramı ile tanımlanan olgu ise doğadaki değişim ve dönüşümlerin bir sonucudur. Tüm bu evrim sürecinin asli unsuru atomlar ve atom-altı parçacıklar, az sayıdaki bu parçacık türlerinden çok sayıda canlı türünün ve maddenin oluşmasının nedeniyse simetri kırılması ve özellik sabitlenmesidir.

İnsanlığın sorunu evrim sürecini doğal bir gelişim olarak almak yerine Oluşturucu Dış Güç, bir diğer deyişle Doğaüstü bir Güç tarafından oluşturulup örgütlendiği düşüncesini temel almasından, buna karşılık bu gelişimin farklı türler ve oluşumlar ile doğal ortamın etkileşiminden kaynaklandığının gözardı edilmesinden kaynaklanmaktadır. İkinci bir sorun kaynağı ise, bu genel bakışın uzantısı olarak, tepeden inmece bir toplumsal örgütlenmenin egemen olması ve bu örgütlenme türünün tüm örgütlenme ve yönlendirme inisiyatifi ve sorumluluğunu tepedeki unsur(lar)a bırakmasıdır. İnsanın insanı tahakküm altına aldığı bu tür örgütlenme doğayı da tahakküm altına alma ve doğadan bilinçsizce yararlanma mantığını ürettiği için yıkımlara neden olmaktadır. İnsanı sövmeyen bir sistem, insanın doğal ve asli bir parçası olduğu doğayı da sövmeyecektir.

Yerkürenin oluşumundan günümüze canlı türleri yedi kez kütleli olarak yokolmuştur. Geçmişteki bu yokoluşlar doğal olgular ve süreçlerden kaynaklanmışken, bugün doğal süreçlerin yıkıma dönüşmesindeki en önemli etken doğaya müdahale eden ve koşulları olumsuzla evrilten insandır. Doğaya, doğal süreçler ve dengeler gözönüne alınmaksızın yapılan müdahaleler ve yararlanma uygulamaları doğanın tahrip olmasına, doğal dengelerin bozulmasına ve yıkımlara neden olacaktır ve olmaktadır da. Bu bilinçsiz ve sömürü amaçlı yararlanma doğada kaos yaratacak, giderek artan sayıda canlı türünün yokolmasına ve kütleli kırımlara neden olan beklenmedik doğal olaylara zemin hazırlayacaktır. İnsan türünün bu yokoluş sürecinden kendini kurtarabilmesi için doğaya bakışını kökten değiştirmesi gerekmektedir.

Bir kuram ve uygulama olarak jeoloji insanı doğayla dost kılacak bilim ve mühendislik anlayışıdır. Temelde yerkürenin ve yaşadığımız doğal çevrenin geçmişini ve geleceğini kavramaya dayanır. Bu nedenle de kültür ve bilimin kavranması/kavratılmasındaki en önemli araçlardan olan Jeolojik Miras

oluşumlarının insanın sömürüsü ve olumsuz-bilinçsiz müdahalesi sonucunda tahrip edilmesini önleyici çabaların yoğunlaştırılması karşımıza bir zorunluluk olarak çıkar.